

PIŃSKI

PRZEGLĄD DIECEZJALNY

—≡ PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ. ≡—

Treść numeru:

Akta Kurji Diecezjalnej. Z Wikarjatu Generalnego. Plan egzaminów dla Księża na rok 1934. Przypomnienie JJ. WW. Ks. Ks. Proboszczom o zbiórkach oraz o wypełnieniu i spiesznej odesłaniu kwestionariuszy. Kronika diecezjalna. Nominacje wśród Duchowieństwa Diecezji Pińskiej. Nominacje Księża Neoprezbiterów.

Akta Państwowe. Ustawy i rozporządzenia państwowe o stowarzyszeniach.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Z Wikarjatu Generalnego.

Plan egzaminów dla Księża na rok 1934.

W roku bieżącym z rozporządzenia Ordynariusza egzamina dla Księża stosownie do Kan. 130 Kodeksu odbędą się w dniach 27, 28 i 29 grudnia r. b.

W pierwszym terminie winni się stawić Księża, którzy otrzymali święcenia w r. 1931, w drugim terminie, którzy otrzymali święcenia kapłańskie w r. 1932 i w trzecim terminie stawią się Księża, których święcenia były w 1933.

Egzamina odbywać się będą w gmachu Seminarjum o godz. 9-ej rano.

Tematy podają się następujące:

Ex Scriptura Sacra:

- I. E Vetere Testamento:
 - a) Introductio in libros hagiographos, praesertim Psalmorum.
 - b) Exegesis psalmorum messianicorum.
- II. E Novo Testamento:
 - a) Introductio in Epistolas Paulinas.
 - b) Exegesis Epistolae Iae. ad Corinthios.

E Theologia Dogmatica.

- I. De gratia:
 - De gratia actuali et habituali.
 - De merito.

- II. De Eucharistia.
 - De mysterio praesentiae realis.
 - De Sacrificio Missae.
 - De Sacramento Eucharistiae.
- III. Eschatologia.
 - De novissimis hominis: de ingressu in alteram vitam: de coelesti beatitudine, de purgatorio et inferno. De novissimis mundi.
 - E Theologia Morali.
 - a) De sacramentis in genere.
 - b) De sacramentis in specie.
 - I. de Baptismo, Confirmatione, Poenitentia cum appendice de indulgentiis, Extrema unctione et de Ordine.
 - Ex Jure Canonico.
 - Liber IV Codicis J. C.
 - a) De Processibus (opuszcza się kanony 1999 do 2141 włącznie).
 - b) De Ordine. (Can. 948—1011).
 - c) De beneficiis ecclesiasticis. (Can. 1409—1488).
 - d) De aliis institutis ecclesiasticis non collegialibus. (Can. 1489-1494).
 - e) De bonis ecclesiae temporalibus. (Can. 1495-1528).

Z Teologii Pastorskiej.

Duszpasterstwo zbiorowe:

- A. Bractwa kościelne: 1. Trzeci Zakon Św. Franciszka. 2. Bractwa Różańcowe. 3. Bractwo Przenajświętszego Sakramentu. 4. Spółdzielczość Marjańska. Bractwo Nauki Chrześcijańskiej. Krucjata Eucharystyczna.
- B. Stowarzyszenia katolickie Caritas. Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej i Żeńskiej. Papieskie Dzieło Rozkrzewienia Wiary.
- C. Sposoby do ożywienia obowiązkowych praktyk religijnych w parafii. Kazania katechizmowe. Wykłady stałe poza amboną.

Zamiast pisania kazań — winni się przybywający na egzamin kapłani zapoznać z treścią ostatnich Encyklik Ojca Św. Piusa XI.

1. O odnowieniu ustroju społecznego i dostosowaniu go do Prawa Ewangelicznego, na 40-lecie Encykliki Rerum novarum.

2. O chrześcijańskim wychowaniu młodzieży.
3. O chrześcijańskim małżeństwie.

Kurja Diecezjalna Biskupia przypomina tym JJ. WW. Ks. Ks. Proboszczom, którzy nie nadesłali jeszcze a) zbiórki na seminarjum, b) zbiórki na Świętopietrze, c) zbiórki na Grób Św. w Jerozolimie, d) zbiórki na Pap. Dzieło Rozkrzewienia wiary, e) kwestjonariuszy: a) w sprawie tercjarskiej, b) w sprawie podania kandydatów do Parafjalnych Rad Gospodarczych stosownie do zarządzeń Ordynarjatu.

Jednocześnie zwraca uwagę Księży Proboszczów, by nadesłane z obecnym numerem Przeglądu Diecezjalnego kwestjonariusze w sprawie statystyk nawróconych i poprawek w Spisie Kościołów i Duchowieństwa odesłać jaknajśpieszniej po wypełnieniu.

† KAROL NIEMIRA

Wik. Gen. Biskup Sufragan Piński.

Kronika diecezjalna.

W piątek 23 marca o godz. 17-tej Jego Eksceleńcja Ks. Biskup Ordynarjusz odprawił w kościele katedralnym Drogę Krzyżową, wygłaszając przemówienia przy każdej stacji.

W Palmową Niedzielę 25 marca J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz dokonał poświęcenia palm i celebrował pontyfikalnie.

W Wielki Czwartek 29 marca J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz poświęcił Oleje św. i dokonał pięknej i rzewnej ceremonii umywania nóg. W czasie Mszy św. Duchowieństwo i wierni przyjmowali z rąk J. E. Komunię św.

W Wielki Piątek i Sobotę celebrował J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz, udzielając na Mszy św. Wielkosobotniej święceń kapłańskich jedenastu diakonom, święceń subdiakonatu jedenastu akatolikom oraz święceń mniejszych kilku alumnom.

Rezurekcja w kościele Katedralnym odbyła się w Wielką Sobotę o godz. 23 min. 30., po procesji Matutinum i po raz pierwszy w naszej Diecezji, na mocy niedawno uzyskanego przywileju Stolicy Apostolskiej, Msza św. w nocy.

Celebrował pontyfikalnie Jego Eksceleńcja Ks. Biskup Ordynarjusz, wygłaszając podczas Mszy św. kazanie.

Rezurekcja w kościele św. Karola odbyła się w Wielką Sobotę o godz. 18-ej. W kościele O. O. Jezuitów w Niedzielę Wielkanocną o godz. 5-ej przy udziale garnizonu wojskowego i wiernych licznie zebranych.

Sumę w uroczystość Wielkanocną celebrował i kazanie wygłosił Jego Eksceleńcja Ks. Biskup Sufragan Piński.

Podczas uroczystości Wielkotygodniowych chór alumnow pod batutą ks. Prof. Łomackiego wykonał podniosłe śpiewy religijne.

Dnia 17 kwietnia J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz poświęcił w obecności władz państwowych i samorządowych szkołę powszechną Nr. 2 w nowowyprowadzonym gmachu w Pińsku przy ul. Brzeskiej.

Nominacje i zmiany wśród Duchowieństwa Diecezji Pińskiej.

O. Andrzej Abrahamowicz, Studyta, — na wikariusza kościoła Obrz. Wschod. w Olpieniu, z rezydowaniem w Chutorach Marylińskich.

O. Gelazy Semeniuk, Studyta, — do pomocy O. A. Abrahamowiczowi, z rezydowaniem w Kołkach.

Ks. Szamb. Kan. Lucjan Chwiećko — na wykładowcę religii na kursach maturalnych P. M. S. w Pińsku.

O. Czesław Waclaw Naumowicz, Pijar, — na prefekta szkół powszechnych w parafji Lubieszowskiej.

Ks. Jan Warpechowski — na Wizytatora Nauki Religij w dekanacie Bielskim.

Ks. Kan. Lucjan Żołądkowski — d-tto — w dekanacie Brzeskim.

Ks. Fabjan Poczobutt-Odlanicki — d-tto — w dekanacie Ciechanowieckim.

Ks. Kan. Stanisław Pietkiewicz — d-tto — w dekanacie Drohiczyńskim.

Ks. Józef Sochoń — d-tto — w dekanacie Iwienieckim.

Ks. Piotr Tatarynowicz — d-tto — w dekanacie Łuninieckim.

Ks. Józef Olszewski — d-tto — w dekanacie Nowogródzkim.

Ks. Jerzy Mackiewicz — d-tto — w dekanacie Stołowickim.

Ks. Szamb. Kan. Waclaw Nejmak — d-tto — dekanacie Stołpeckim.

Ks. Piotr Guła — na prefekta szkół powszechnych w Brześciu.

Ks. Dr. Józef Kozłowski — na Sędziego Prosynodalnego Sądu Biskupiego.

Ks. Kan. Dr. Antoni Rojko — na proboszcza parafji Prużańskiej.

Ks. Kan. Jan Brezko — na prefekta gimnazjum państwowego im. R. Traugutta w Brześciu.

Ks. Dr. Waclaw Piątkowski — na prefekta gimnazjum państwowego w Nowogródku.

Tenże — na rektora kościoła farnego w Nowogródku i kapelana SS. Nazaretanek.

Ks. Wincenty Franckiewicz — na p. o. proboszcza kościoła Św. Michała w Iwieńcu.

Ks. Leon Bujnowski — zwolniony z tegoż stanowiska na własne żądanie z udzieleniem mu urlopu rocznego.

Ks. Czesław Fedorowicz — na p. o. proboszcza parafji Starojelnia.

Ks. Kan. Dr. Józef Moniuszko — na proboszcza Konsultora.

Ks. Tadeusz Seewald — wikariusza kościoła katedralnego w Pińsku.

Ks. Kazimierz Wańkowicz — zwolniony na własne żądanie ze stanowiska proboszcza w Porzeczcu i administratora parafji Otołczyckiej, z udzieleniem mu 3-miesięcznego urlopu.

Ks. Tomasz Lipecki — na p. o. proboszcza parafji Porzeckiej.

Tenże — na administratora parafji Otołczyckiej.

Ks. Stanisław Szeplewicz — na p. o. proboszcza parafji Darewskiej.

Ks. Konstanty Songajło — na p. o. proboszcza parafji Stołpeckiej Obrz. Wsch.

Ks. Stanisław Tomkiewicz — na wikariusza ad universitatem causarum kościoła parafjalnego Małoryckiego, z rezydowaniem w Zaościu.

Ks. Roman Tadrowski — na wikariusza kościoła parafjalnego w Berezie Kartuskiej.

Ks. Piotr Guła — zwolniony ze stanowiska prefekta szkół powszechnych w Brześciu n.B. i z Diecezji.

Nominacje Księży Neoprezbiterów.

Ks. Filipiak Urban — na Wikariusza do Bielska Podlaskiego.

Ks. Holak Władysław — na Wikariusza do Rubieżewicz.

Ks. Jasiński Czesław — na Wikariusza do Szereszewa.

Ks. Karamucki Alojzy — na Wikariusza do Stołpców.

Ks. Kurek Stanisław — na Wikariusza do Nieświeża.

Ks. Michniewicz Michał — na Wikariusza do Brześcia n/B. — kościół Podwyższenia Św. Krzyża.

Ks. Pawlonka Jan — na Wikariusza do Horodyszczu Pińskiego.

Ks. Ryżko Stanisław — na Wikariusza do Nowogródka.

Ks. Siekierko Władysław — na Wikariusza do Ciechanowca.

Ks. Szary Józef — na Wikariusza do Brześcia n/B. — kościół Najśw. Serca P. J.

Ks. Zgryza Andrzej — na Wikariusza do Iwieńca — kościół Św. Michała.

Akta Państwowe.

Ustawy i rozporządzenia państwowe.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 roku. O stowarzyszeniach, służących katolickim celom religijnym i wyznaniowym.

(Dziennik Ustaw R. P., Nr. 9, poz. 72).

Na podstawie art. 10 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P., Nr. 94, poz. 808), zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy stowarzyszeń, nieobjętych art. 9 pkt. a) prawa o stowarzyszeniach, a mających za cel podstawowy szerzenie zasad katolickich, jeżeli powstały za zgodą biskupa diecezjalnego, lub już po ich powstaniu zostały przezeń aprobowane, nie mają charakteru pracowniczych związków zawodowych, a statuty ich (art. 12 i 19 powołanego prawa), przewidują nadzór biskupa nad działalnością stowarzyszenia.

§ 2. Stowarzyszenia, przewidziane w § 1, będą traktowane według postanowień prawa o stowarzyszeniach z poniższymi zmianami:

Postanowienia: art. 6 pkt. a) w zakresie celu podstawowego stowarzyszeń (§ 1), art. 18, z wyjątkiem pkt. b) w ust. 2, prawa o stowarzyszeniach, nie będą stosowane do tych stowarzyszeń.

Art. 14 będzie miał zastosowanie tylko o ile dotyczy zgodności danego stowarzyszenia z prawem.

Zakładanie oddziałów stowarzyszenia, podpadającego pod § 1, może się odbywać drogą zawiadomienia właściwej władzy administracyjnej przez centralę stowarzyszenia. Ponadto również do oddziałów stowarzyszeń zwykłych będą stosowane przepisy art. 41 prawa o stowarzyszeniach.

Co do korzystania z ofiarności publicznej, stowarzyszenia zwykle będą traktowane narówni ze stowarzyszeniami zarejestrowanymi.

§ 3. Właściwe władze państwowe za pośrednictwem władzy wojewódzkiej, zawiadamiają biskupów diecezjalnych o wszelkich dostrzeżonych uchybieniach w działalności stowarzyszeń, przewidzianych w § 1.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze stosuje się również do związków stowarzyszeń, jeśli te związki odpowiadają warunkom § 1, nawet gdy do związku należą stowarzyszenia, nie objęte przepisem § 1.

§ 5. Warunkiem zastosowania przepisów niniejszego rozporządzenia jest zawiadomienie właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przez biskupa diecezjalnego o udzieleniu przezeń zgody na założenie stowarzyszenia lub aprobaty dla stowarzyszenia już istniejącego.

Warunek ten uważa się za spełniony także, gdy, przy zgłoszeniu stowarzyszenia, lub przy wniesieniu podania o rejestrację do właściwej władzy administracyjnej, zostanie złożony dokument, stwierdzający zgodę lub aprobatę biskupa diecezjalnego.

§ 6. Stowarzyszenia obecnie istniejące zgodnie z przepisami w dacie ich powstania obowiązującymi, a podpadające pod przepis § 1, będą korzystały z przepisów rozporządzenia niniejszego, jeżeli w ciągu 6 miesięcy, od dnia wejścia jego w życie, uczynią zadość wymaganiom § 5; do upływu zaś tego czasu, mogą uprawiać nadal swą działalność.

§ 7. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Bronisław Pieracki.*

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r.

Prawo o stowarzyszeniach.

(Dziennik U. R. P., Nr. 94, poz. 808).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r.

o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165), postanawiam, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Prawo niniejsze reguluje prawny byt stowarzyszeń, jako dobrowolnych, trwałych zrzeszeń o celach niezarobkowych.

Art. 2. Obywatele polscy mają prawo łączyć się w stowarzyszeniach, których cele, ustrój i działalność nie sprzeciwiają się prawu i nie zagrażają bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

Uprawnienie to służy osobom w wieku od lat 18, o ile przepisy poniższe nie przewidują wyjątków.

Występować w charakterze założycieli, jak również wchodzić w skład zarządu stowarzyszenia, mogą tylko osoby zdolne do działań prawnych.

Młodzież szkolna, z wyjątkiem młodzieży szkół wyższych, nie może należeć do stowarzyszeń.

Młodzież nieszkolna w wieku od lat 14 do 18 może, za zgodą swych prawnych opiekunów, należeć do stowarzyszeń, nie biorąc jednak udziału w głosowaniu i nie korzystając z uprawnień wyborczych.

Art. 3. Wojskowi w służbie czynnej mogą należeć do stowarzyszeń, tylko za zezwoleniem władz wojskowych, na warunkach, określonych przez Ministra Spraw Wojskowych; nie mogą przytem oni być poddani ani balotażowi ani sądom koleżeńskim w jakiegokolwiek formie.

Szczególne ograniczenia prawa należenia do stowarzyszeń niektórych kategorii osób, określają przepisy specjalne.

Art. 4. Cudzoziemcy mogą również łączyć się w stowarzyszeniach, przewidzianych w niniejszym prawie.

Rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosek Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych, może wprowadzić odmienne zasady dla stowarzyszeń cudzoziemców, oraz w kwestji udziału cudzoziemców w stowarzyszeniach i ich władzach.

Tymże trybem będzie uregulowana sprawa stowarzyszeń o charakterze międzynarodowym, jeżeli szczególne potrzeby, związane z ich organizacją i funkcjonowaniem na obszarze Polski, nie dadzą możliwości zastosować do nich ogółu przepisów niniejszego prawa.

Art. 5. Nie wolno nikogo zmusić do tego, aby wziął lub nie wziął udziału w stowarzy-

szczeniu. Nie wolno także ograniczać możliwość wystąpienia ze stowarzyszenia.

Przeciwnie temu postanowienia statutów i regulaminów oraz uchwały i zobowiązania są niedopuszczalne i nieważne.

Wolność wystąpienia ze stowarzyszenia nie wyklucza ustanowienia w statucie stowarzyszeń, posiadających osobowość prawną, obojwiązku zapłaty składek członkowskich za czas do końca roku gospodarczego.

Przepisy ust. 1—3 nie dotyczą stowarzyszeń, które powstają z inicjatywy władz, działających w tym kierunku na mocy przepisów prawa publicznego.

Art. 6. Zakazanem jest:

a) tworzenie stowarzyszeń, przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa członków władzom stowarzyszenia,

b) łączenie w stowarzyszeniu celów wychowania fizycznego, gimnastycznych lub sportowych z celami politycznymi.

Art. 7. Stowarzyszenia funkcjonariuszów państwowych podlegają przepisom niniejszego prawa.

Stowarzyszenia te nie mogą mieć celu lub ustroju, oraz stosować środków działania, niedających się pogodzić z przepisami służbowymi i wymaganiami służby.

Przepisy ust. 1 i 2 stosują się również do innych pracowników państwowych, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny.

Art. 8. Żadne stowarzyszenie nie ma prawa czynić przedmiotem rozważania swych sądów koleżeńskich, albo przedmiotem swych uchwał, względnie w inny sposób piętnować, działalności służbowej funkcjonariusza państwowego, będącego członkiem stowarzyszenia, zanim właściwe do oceny tej działalności władze przełożone funkcjonariusza, względnie instytucje dyscyplinarne lub sądy karne, nie potępiły tej działalności przez wymierzenie kary.

Art. 9. Przepisom niniejszego prawa nie podlegają.

a) zakony i kongregacje duchowne, oraz inne zrzeszenia, mające wyłącznie i bezpośrednio na celu wykonywanie kultu religijnego prawnie uznanych kościołów i związków religijnych;

b) komitety, powstające celem przygotowania wyborów do instytucyj prawno-publicznych, gdy wybory są oparte na ustawach lub

zarządzeniach władz — od dnia zarządzenia wyborów do ukończenia czynności wyborczych;

c) związki zawodowe, pracownicze, będące przedmiotem osobnych przepisów, z wyjątkiem postanowień, zawartych w art. 11 ust. 2, art. 15, 17 i 59;

d) przewidziane przez prawo przemysłowe korporacje i ich związki, oraz związki, grupy i organizacje przemysłowców, powołane do życia przez Ministra Przemysłu i Handlu na podstawie szczególnych upoważnień ustawowych;

e) stowarzyszenia akademickie, zakładane zgodnie z przepisami o szkołach akademickich, oraz stowarzyszenia młodzieży szkolnej, tworzone w obrębie innych szkół, a znajdujących się pod dozorem władz szkolnych;

f) stowarzyszenia ściśle wojskowe, związane z pełnieniem służby w wojsku, a zakładane przez wojskowych w czynnej służbie za zezwoleniem władzy wojskowej;

g) spółdzielnie z wyjątkiem działalności, o której mowa w art. 11.

Art. 10. Rozporządzenie Rady Ministrów może na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadzić odmienne zasady dla stowarzyszeń o celach religijnych i wyznaniowych, niepodpadających pod postanowienia art. 9, pkt. a.

Art. 11. Spółdzielnie, o ile uprawiają działalność kulturalną w zakresie tej działalności podlegają przepisom art. 12, 13, 14, 15 i 17 niniejszego prawa z tem, że przez „założenie“, o którym mowa w art. 12, 13, 14, należy rozumieć rozpoczęcie uprawiania działalności kulturalnej, a przez „rozwiązanie się“ w art. 13, także przypadek zaniechania tej działalności.

Związki zawodowe pracownicze mają obowiązek dostarczać powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca ich siedziby na jej żądanie danych, co do składu swego zarządu, oraz podlegają przepisom art. 15 i 17 z tem, że przez bezpośrednią władzę nadzorczą, o której mowa w art. 15, należy rozumieć wspomnianą powiatową władzę administracji ogólnej.

Rozdział II.

Stowarzyszenia zwykłe.

Art. 12. Osoby w liczbie conajmniej 3, pragnąc założyć stowarzyszenie zwykłe, zgłaszają o tem na piśmie powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby

stowarzyszenia, jako bezpośredniej władzy nadzorczej, podając: 1) nazwę stowarzyszenia, jego cel i środki działania; 2) teren działalności, oraz siedzibę stowarzyszenia; 3) swoje imiona i nazwiska, oraz miejsce zamieszkania; 4) sposób powoływania zarządu; 5) sposób wstępowania i ustępowania członków; 6) sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

Art. 13. Jeżeli w ciągu 4 tygodni od zgłoszenia władza nie zakaże założenia stowarzyszenia, względnie przed upływem tego terminu stwierdzi, że niema zastrzeżeń co do jego założenia, może ono rozpocząć działalność.

W ciągu 2 tygodni, od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia, jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy swój skład oraz miejsce zamieszkania jego członków, a także adres lokalu, który ma służyć stowarzyszeniu za siedzibę.

Postanowienia powyższe mają zastosowanie również co do obowiązków zgłaszania zmiany okoliczności, o których mowa w art. 12, pkt. 1, 2, 4, 5 i 6 oraz zmian składu zarządu i adresu stowarzyszenia.

W przypadku rozwiązania się stowarzyszenia, ostatni jego zarząd obowiązany jest zgłosić o tem władzy w ciągu 2 tygodni, od powzięcia uchwały rozwiązującej.

Art. 14. Władza, należycie umotywowaną decyzją, zakaże założenia stowarzyszenia, jeżeli jego istnienie nie da się pogodzić z prawem, albo może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego.

Art. 15. Bezpośrednia władza nadzorcza może wezwać zarząd stowarzyszenia do dostarczenia jej odpisu protokołu posiedzenia lub treści powziętej uchwały, jeżeli te były spiswane, oraz może w lokalu stowarzyszenia przeglądać prowadzone akta, księgi i posiadane dokumenty, jak również sporządzać z nich notatki, odpisy i wyciągi, a także uprzednio wzywać zarząd do okazania ich, w dokładnie określonym przez nią czasie.

Zarząd obowiązany jest prowadzić, utrzymując w stanie aktualności, imienny spis członków stowarzyszenia, ze wskazaniem przynależności państwowej i dostarczać władzy na jej żądanie danych z tego spisu.

Art. 16. Jeżeli działalność stowarzyszenia wykracza przeciwko obowiązującemu prawu, ustalonym dla stowarzyszenia zakresowi i sposobom działania, jeżeli stowarzyszenie wogóle

nie odpowiada warunkom swego prawnego istnienia, albo też zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu — bezpośrednia władza nadzorcza, stosownie do okoliczności, może należycie umotywowaną decyzją, bądź udzielić mu upomnienia, bądź zażądać usunięcia dostrzeżonych uchybień. w szczególności cofnięcia niedopuszczalnych uchwał, pod rygorem zawieszenia, względnie rozwiązania stowarzyszenia, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin, bądź wprost zawiesić działalność, a następnie rozwiązać stowarzyszenie. Decyzja o zawieszeniu jest natychmiast wykonalna.

W razie nierozwiązania stowarzyszenia w ciągu 2 miesięcy od zawieszenia jego działalności, zawieszenie to traci moc.

Art. 17. Jeżeli działalność jednego ze zrzeczeń, o których mowa w art. 11, została skierowana do przestępstwa, albo zagraża bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, wówczas powiatowa władza administracji ogólnej, w miarę okoliczności, może bądź zażądać od władz zrzeczenia usunięcia stanu zagrażającego, bądź zawiesić działalność zrzeczenia i wnieść o rozwiązanie zrzeczenia do właściwego sądu okręgowego, który rozstrzyga przy odpowiednim zastosowaniu przepisów postępowania karnego. W tym przypadku zawieszenie ma moc do chwili wydania przez sąd decyzji w sprawie rozwiązania zrzeczenia.

Art. 18. Stowarzyszenia, powstające trybem artykułów 12 i 13, nie mogą:

- a) zakładać oddziałów,
- b) łączyć się w związki stowarzyszeń,
- c) przyjmować w poczet swoich członków osoby prawne,
- d) korzystać z ofiarności publicznej, albo z zapomóg, udzielanych przez władze lub instytucje publiczne.

Trybem art. 12 i 13 nie mogą powstawać:

- a) związki stowarzyszeń,
- b) stowarzyszenie funkcjonariuszów państwowych i innych pracowników państwowych, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny — poświęcone popieraniu ich interesów zawodowych.

R o z d z i a ł III.

Stowarzyszenia zarejestrowane.

Art. 19. Osoby w liczbie conajmniej 15, względnie stowarzyszenie zwykłe, liczące conajmniej 15 członków, pragnące założyć stowarzy-

szenie, posiadające osobowość prawną, względnie uzyskać prawa takiego stowarzyszenia, wnoszą za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia (bezpośrednia władza nadzorcza) pisemne podanie do odpowiedniej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej (władza rejestracyjna) o zarejestrowanie stowarzyszenia, dołączając 4 egzemplarze projektu statutu.

W statucie muszą być uwidocznione:

- a) nazwa stowarzyszenia, odróżniająca je wyraźnie od innych stowarzyszeń zarejestrowanych w obrębie tego województwa, tudzież od władz i urzędów rządowych i samorządowych;
- b) teren działalności i siedziba;
- c) cel stowarzyszenia i środki działania;
- d) sposób wstępowania i ustępowania członków, oraz ich prawa i obowiązki;
- e) sposób ustanawiania składek członkowskich;
- f) władze stowarzyszenia (zarząd, walne zgromadzenie, komisja rewizyjna i t. d.), sposób ich tworzenia i uzupełniania, oraz zakres kompetencji;
- g) sposób reprezentowania stowarzyszenia na zewnątrz, oraz warunki ważności jego uchwał i pism;
- h) sposób załatwiania sporów, wynikających w obrębie stowarzyszenia;
- i) sposób zaciągania przez stowarzyszenie zobowiązań majątkowych;
- j) sposób zmiany statutu;
- k) warunki lub sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

Nadto w statucie musi być uwidoczniony stosunek stowarzyszenia do innych stowarzyszeń lub organizacji, jeżeli ono zamierza podporządkować się im pod względem organizacyjnym lub ideowym.

Art. 20. Władza rejestracyjna może, należycie umotywowaną decyzją, podanie o rejestracji załatwić odmownie, bądź z przyczyn wskazanych w art. 14, bądź z powodu, iż powstanie takiego stowarzyszenia, nie odpowiada względom pożytku społecznego, może też swą zgodę na powstanie stowarzyszenia uzależnić od poczynienia zmian w statucie.

Art. 21. Jeżeli władza nie ma zastrzeżeń przeciwko projektowanemu stowarzyszeniu, względnie, gdy zastrzeżenia te zostały w toku instancji uchylone, władza wpisuje stowarzyszenie do prowadzonego przez siebie rejestru

stowarzyszeń. Równocześnie wydaje ona założycielom jeden egzemplarz statutu z odpowiednią adnotacją. Ponadto o fakcie zarejestrowania władza na koszt założycieli ogłasza w Monitorze Polskim.

Od chwili wpisania do rejestru, stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może obok właściwej nazwy używać dodatku: „stowarzyszenie zarejestrowane“.

Art. 22. Przewidziane w artykule poprzednim wpisy do rejestru i ogłoszenia winny w każdym razie obejmować:

- a) nazwę i siedzibę stowarzyszenia, oraz teren działalności;
- b) datę wpisu do rejestru;
- c) cel stowarzyszenia i środki działania;
- d) imiona i nazwiska założycieli;
- e) ewentualne ograniczenia pełnomocnictw zarządu;
- f) czas trwania stowarzyszenia, o ile jest on ograniczony.

Art. 23. W ciągu 2 tygodni, od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia, jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy rejestracyjnej, za pośrednictwem bezpośredniej władzy nadzorczej, skład zarządu, oraz miejsce zamieszkania jego członków, a także adres lokalu stowarzyszenia. To samo dotyczy późniejszych zmian składu zarządu i adresu stowarzyszenia, licząc termin od dokonania zmiany.

Dane co do składu zarządu i adresu stowarzyszenia wciąga się do rejestru.

Art. 24. Postanowienia art. 15 i 16 mają odpowiednie zastosowanie do stowarzyszeń zarejestrowanych, z tą zmianą, iż decyzja o rozwiązaniu stowarzyszenia należy do władzy rejestracyjnej.

Nadto, na pisemne żądanie bezpośredniej władzy nadzorczej, zarząd stowarzyszenia, pod osobistą odpowiedzialnością każdego z członków zarządu, obowiązany jest złożyć jej, nie więcej, niż w dwóch egzemplarzach, sprawozdanie z działalności oraz rachunkowe stowarzyszenia za ubiegły okres sprawozdawczy, a także udzielać potrzebnych wyjaśnień.

Art. 25. W przypadku zawieszenia działalności lub rozwiązania stowarzyszenia, władza rejestracyjna uczyni odpowiednią adnotację w rejestrze. W miarę potrzeby, bezpośrednia władza nadzorcza w tym przypadku zarządzi tymczasowe zabezpieczenie majątku stowarzyszenia, a do prowadzenia spraw niezbędnych,

związanych z tym majątkiem, wyznaczy kuratora. Władza rejestracyjna zarządzi likwidację stowarzyszenia, po zapadnięciu decyzji ostatecznej o rozwiązaniu, o ile wykonanie decyzji nie zostało wstrzymane.

Art. 26. Jeżeli: 1) liczba członków stowarzyszenia spadnie poniżej 10, lub 2) stowarzyszenie nie posiada przewidzianego statutowo zarządu i niema warunków do jego wyłonienia, względnie nie wyłania w ciągu najmniej rocznego okresu czasu, lub 3) organ ten nie był odnawiany najmniej w ciągu 3 okresów przewidzianego statutowo czasu jego urzędowania, albo też 4) zajdą inne okoliczności, świadczące, że stowarzyszenie faktycznie istnieć przestało, lub, że, istnienie jego stało się bezprzedmiotowe, — władza rejestracyjna, z własnej inicjatywy, na wniosek wyznaczonego w myśl art. 30 kuratora, albo na czyjkolwiek wniosek, stwierdzi te okoliczności i zadecyduje likwidację stowarzyszenia.

Art. 27. Majątek stowarzyszenia, rozwiązanego przez władzę, względnie takiego, co do którego władza zadecydowała likwidację na podstawie art. 26, będzie użyty na cel w statucie jego przewidziany. W braku odpowiednich postanowień, przeznaczenie majątku określi władza rejestracyjna, uwzględniając cele stowarzyszenia.

Art. 28. Zmiany statutu stowarzyszenia mają być dokonywane trybem, dla powstania stowarzyszenia ustalonym. Jeżeli zmiany te dotyczą danych, uwidocznionych w rejestrze, powinny być one wciągnięte do rejestru ogłoszone trybem w art. 21 przewidzianym.

Art. 29. Stowarzyszenie powinno posiadać zarząd, który zastępuje je nazewnątrz, tak wobec władz, jak i wobec osób trzecich.

Art. 30. W razie braku zarządu, zdolnego do działań prawnych, władza rejestracyjna, z własnej inicjatywy lub na żądanie osoby interesowanej, ustanowi kuratora, który zastępuje zarząd na czas potrzebny do usunięcia powyższego braku lub zadecydowania likwidacji. Kuratora, wyznaczonego w myśl art. 25 lub art. 30, władza może w każdym czasie odwołać, wyznając w razie potrzeby, w jego miejsce inną osobę.

Art. 31. Obowiązkiem zarządu jest zwoływanie walnego zgromadzenia w przypadkach, statutem przewidzianych, a w razie braku odpowiednich postanowień, co najmniej raz do roku.

Walne zgromadzenie stanowi stanowiącą najwyższą władzę stowarzyszenia, uprawnioną do

decydowania o tych wszystkich sprawach, należących do zakresu działania stowarzyszenia, do których statut nie upoważnił innych jego organów.

Walne zgromadzenie składa się z członków, odpowiadających warunkom statutowo przewidzianym, a w razie braku wskazówek w statucie — ze wszystkich członków, z mocy prawa nie wyłączonych od głosowania.

Art. 32. Zarząd obowiązany jest zwołać walne zgromadzenie, jeżeli tego zażąda określona w statucie ilość członków, lub w braku odpowiedniego postanowienia, jeżeli tego z podaniem powodów zażąda co najmniej 1/10 część ogółu członków stowarzyszenia, uprawnionych do głosowania.

W razie nieuczynienia zadość temu żądaniu, władza rejestracyjna może upoważnić członków, którzy z żądaniem wystąpili, do zwołania walnego zgromadzenia, tudzież wyznaczyć przewodniczącego zgromadzenia. Na upoważnienie powyższe należy się powołać przy zwołaniu zgromadzenia.

Art. 33. Wpisaniu do rejestru oprócz danych, przewidzianych w poprzednich artykułach, podlegają także:

- a) otwarcie upadłości;
- b) otwarcie likwidacji, imiona i nazwiska likwidatorów, zmiany w ich składzie, ukończenie likwidacji, wykreślenie zlikwidowanego stowarzyszenia z rejestru.

Art. 34. Obowiązkiem zarządu jest zgłoszenie do władzy rejestracyjnej oprócz danych, o których mowa w poprzednich artykułach, także: o ograniczeniach pełnomocnictw zarządu, o rozwiązaniu się stowarzyszenia na mocy własnej uchwały lub skutkiem upływu terminu, na który zostało utworzone, albo osiągnięcia celu stowarzyszenia, o otwarciu likwidacji, oraz imionach i nazwiskach likwidatorów, gdy likwidację zadecydowało stowarzyszenie.

Art. 35. Zgłoszenie: zmian w składzie likwidatorów, ukończenia likwidacji i wniosku o wykreślenie stowarzyszenia z rejestru, jest obowiązkiem likwidatorów.

Wpisanie do rejestru otwarcia upadłości, oraz otwarcia likwidacji, zarządzanej przez władzę, a także imion i nazwisk kuratora lub likwidatorów następuje z urzędu.

Art. 36. Rejestry stowarzyszeń są jawne i dostępne dla osób trzecich. Każdemu przysłu-

guje prawo otrzymania uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z tych rejestrów.

Art. 37. W razie rozwiązania się stowarzyszenia na skutek własnej uchwały lub upływu terminu, na który zostało utworzone, albo osiągnięcia celu stowarzyszenia i w braku w statucie postanowień, co do przeznaczenia majątku stowarzyszenia, względnie co do sposobu likwidacji majątku, ostatecznie walne zgromadzenie uchwali przeznaczenie tego majątku.

W braku również takiej uchwały, będzie miał analogiczne zastosowanie art. 27.

Art. 38. Likwidatorami stowarzyszenia w przypadku, przewidzianym w art. 37, są członkowie ostatecznego zarządu, o ile statut, lub — w braku postanowienia statutu — uchwała ostatecznego walnego zgromadzenia nie postanawiają inaczej.

W innych przypadkach likwidacji likwidatorów wyznacza władza rejestracyjna. Władza ta również może ich odwołać lub na ich prośbę zwolnić, wyznaczając na ich miejsce inne osoby.

Art. 39. Likwidatorowie nie mogą zawierać takich umów i przedsięwzierać takich czynności prawnych, które nie wynikają z potrzeb likwidacji.

Likwidatorowie mają obowiązek starać się o przeprowadzenie likwidacji w jak najkrótszym czasie, dbając przytem, aby masa likwidacyjna możliwie nie uległa uszczupleniu. Jeżeli likwidacja nie zostanie zakończona w ciągu jednego roku od postanowienia, likwidatorowie przedstawiają przyczyny tego władzy rejestracyjnej, która bądź uzna je za uzasadnione i odpowiednio przedłuży termin, bądź, celem zakończenia likwidacji, postąpi w myśl postanowień art. 38, ust. 2.

Art. 40. Prawo zakładania oddziałów służy tylko tym stowarzyszeniom, które w swych statutach przewidują takie uprawnienie i zasady organizacji tych oddziałów.

Art. 41. Kierownictwo oddziału, zakładanego zgodnie z przepisami statutu stowarzyszenia, obowiązane jest zawiadomić o założeniu oddziału powiatową władzę administracji ogólnej miejsca siedziby oddziału dołączając:

- 1) egzemplarz statutu stowarzyszenia;
- 2) dowód zgody centrali stowarzyszenia na powstanie oddziału;
- 3) wykaz składu osobowego kierownictwa oddziału wraz z jego adresami i
- 4) adres lokalu, w którym ma się mieścić oddział.

Władza może sprzeciwić się założeniu oddziału w warunkach i na zasadach, przewidzianych w art. 13 ust. 1 i art. 14.

Kierownictwo oddziału ma również obowiązki w 2-tygodniowym terminie zawiadomić władzę o każdorazowej zmianie swego składu osobowego, adresu oddziału i statutu stowarzyszenia, licząc termin powyższy od dokonania zmiany, względnie od powzięcia o niej wiadomości.

Postanowienia art. 15 i 16 mają odpowiednie zastosowanie do oddziałów stowarzyszenia.

Art. 42. Związki stowarzyszeń lub innych osób prawnych mogą być zakładane przy analogicznem zastosowaniu do nich przepisów niniejszego rozdziału, z tą różnicą, że dla założenia związku wystarczy udział trzech stowarzyszeń, względnie osób prawnych.

Art. 43. W stosunku do stowarzyszeń, korzystających z ofiarności publicznej, albo z zapomóg, udzielanych im przez władzę lub instytucje publiczne, bez względu na cele tych stowarzyszeń, mają zastosowanie następujące postanowienia:

a) o terminie, miejscu i przedmiocie każdego walnego zgromadzenia obowiązane są zawiadamiać bezpośrednią władzę nadzorczą; dotyczy to również posiedzeń zarządu stowarzyszenia, o ile przedmiotem obrad mają być sprawy, związane z użyciem funduszków, uzyskanych w drodze określonej we wstępie niniejszego artykułu;

b) władza może delegować na ich posiedzenia swego przedstawiciela, upoważnionego do zabierania głosu, żądania informacji od zarządu, komisji rewizyjnej i innych organów stowarzyszenia, i czynienia swych uwag co do gospodarki stowarzyszenia, celowości czynionych wydatków, potrzebnych reform i t. p.; delegatem tym może być zarówno urzędnik władzy rządowej, jak i zainteresowanej władzy samorządowej lub instytucji publicznej;

c) w razie powtarzających się uchybień w gospodarce stowarzyszenia, może ono być przez władzę rejestracyjną pozbawione prawa korzystania z ofiarności publicznej lub z zapomóg.

Art. 44. Nadzór władz nad stowarzyszeniami, przewidziany w niniejszym rozdziale, nie narusza uprawnień władz, wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r., o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych.

Art. 45. Bliższe przepisy, co do sposobu prowadzenia rejestru, zgłaszania wniosków, formy ogłoszeń, udostępnienia korzystania z rejestru, sposobu postępowania w sprawach rejestracji oraz co do opłat rejestracyjnych, a także za odpisy i wyciągi z rejestru, wydaje Minister Spraw Wewnętrznych.

R o z d z i a ł IV.

Stowarzyszenia wyższej użyteczności.

Art. 46. Stowarzyszenia, których rozwój jest szczególnie użyteczny dla interesu państwowego lub społecznego Rzeczypospolitej, mogą być uznane za stowarzyszenia wyższej użyteczności.

Art. 47. Uznanie to następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych postawiony w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Uznaniu towarzyszy nadanie stowarzyszeniu odpowiedniego statutu, regulującego w szczególności byt prawny stowarzyszenia.

Jeżeli stowarzyszenie to było poprzednio zarejestrowane w innym trybie, ma być ono skreślone z dotychczasowego rejestru.

Zmiany statutu odbywają się tym samym trybem, co nadanie statutu.

Art. 48. Stowarzyszenie wyższej użyteczności posiada osobowość prawną.

Stowarzyszenie może przyjmować zapisy i darowizny, oraz nabywać majątek ruchomy i nieruchomy bez ograniczeń i bez potrzeby uzyskiwania zezwoleń, przewidzianych w przepisach specjalnych, regulujących sprawy zapisów i darowizn, oraz nabywania majątku przez osoby fizyczne i prawne.

Art. 49. Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Skarbu władni są do udzielania stowarzyszeniom wyższej użyteczności szczególnych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach tak państwowych jak komunalnych.

Art. 50. Przewidziane w art. 2 ograniczenia, co do udziału w stowarzyszeniach osób nieletnich, nie dotyczą stowarzyszeń wyższej użyteczności, o ile statut sprawę udziału tych osób ureguluje inaczej.

Młodzież szkolna uczestniczyć może w stowarzyszeniach wyższej użyteczności jedynie w oddziałach, zorganizowanych dla niej w obrębie szkół i znajdujących się pod dozorem władz szkolnych.

Art. 51. Uznaniu może towarzyszyć nadanie stowarzyszeniu przywileju wyłączności działania w określonym zakresie na obszarze całego Państwa lub mniejszym, co pociągnie za sobą wyłączenie wszelkich innych stowarzyszeń od wkraczania w ten zakres na odpowiednim obszarze, bez względu na ich dotychczasowe uprawnienia i brzmienie statutów.

Art. 52. Nadzór nad stowarzyszeniami wyższej użyteczności sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 53. Do wykonywania nadzoru władza nadzorcza powoła dla każdego stowarzyszenia specjalnego delegata, uprawnionego do stałej kontroli stowarzyszenia, stosownie do instrukcji, jaka będzie dla delegata przez władzę nadzorczą ustalona.

Art. 54. W razie stwierdzenia, że stowarzyszenie wyższej użyteczności nie wypełnia swych zadań lub wypełnia je nienależycie, władza nadzorcza może zawiesić w działalności władze zarządzające stowarzyszenia i ustanowić zarząd przymusowy na czas potrzebny do zwołania walnego zgromadzenia członków, celem przeprowadzenia nowych wyborów władz zarządzających.

Art. 55. W warunkach szczególnych, przewidzianych w statutach stowarzyszeń, jak również w tych przypadkach, kiedy wymaga tego interes Państwa, stwierdzony uchwałą Rady Ministrów, stowarzyszenia wyższej użyteczności będą podporządkowane władzom państwowym, przewidzianym w ich statutach.

Art. 56. Gdyby stowarzyszenie wyższej użyteczności straciło rację bytu. Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, postawiony w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, zadecyduje jego rozwiązanie.

W tym przypadku Minister Spraw Wewnętrznych wyznaczy likwidator(ów) stowarzyszenia.

Gdyby statut stowarzyszenia nie przewidywał przeznaczenia jego majątku na wypadek rozwiązania, zadecyduje o tem Rada Ministrów.

Rozdział V.

Postanowienia karne.

Art. 57. Niezastosowanie się do zarządzeń władz nadzorczej, wydanych na podsta-

wie art. 11, ust. 2, art. 15, i 24, jako też przekroczeń postanowień art. 12, 13, 23 ust. 1, art. 41, 43 pkt. a) i art. 59, ust. 2 ulega w trybie karno-administracyjnym grzywnie 50 zł.

Rozdział VI.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 58. Do stowarzyszeń, istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego prawa, będą miały zastosowanie jego postanowienia.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami drogą rozporządzeń określa bliżej sposoby zastosowania tych stowarzyszeń do wymagań niniejszego prawa, jak również sposoby ułatwiania spraw, będących w toku postępowania w chwili wejścia w życie niniejszego prawa.

Spółdzielnie, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego prawa, jeżeli uprawiają działalność kulturalną — mają obowiązek w ciągu trzech miesięcy zgłosić powiatowej władzy administracyjnej ogólnej dane, przewidziane w art. 12.

Art. 59. Związki zawodowe, istniejące na podstawie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r., w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 209), którym władze, w dekreście przewidziane zezwoliły na wykonywanie statutowej działalności na obszarze całego Państwa, mają prawo swobodnego otwierania swych filij poza terenem, na którym obowiązuje ten dekret, z zachowaniem jedynie przepisów ust. 2 niniejszego artykułu, przyczem, zwolnione są przy otwieraniu swych filij od obowiązku dostosowania się do artykułów 2, 12—14, 28, 29, 31—42, 45—56 niniejszego prawa.

Zarządy centralne związków zawodowych, wymionych z ust. 1, otwierają swe filje na terenie, na którym nie obowiązuje dekret z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych, w ten sposób, że o otwarciu filji zawiadamiają w przeciągu 3 dni właściwego inspektora pracy, oraz powiatową władzę administracji ogólnej, właściwą dla miejscowości, w której filję otwarto, przy równoczesnym złożeniu statutu związku centralnego, oraz podaniu siedziby filji i każdorazowego jej kierownictwa.

Filje, zarejestrowane w myśl przepisu ust. 2, podlegają odnośnie swej działalności wszystkim pozostałym przepisom niniejszego prawa, nie wymienionym w ust. 1.

Art. 60. Unormowane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 września 1927 r. (Dz. U. R. P., Nr. 79, poz. 688) stowarzyszenie „Polski Czerwony Krzyż” ma być uważane za „stowarzyszenie wyższej użyteczności” w znaczeniu niniejszego prawa i podlegać nadal odpowiednim jego postanowieniom.

Art. 61. Przez powiatową władzę administracji ogólnej, w znaczeniu niniejszego prawa w powiatach miejskich, należy rozumieć starostę grodzkiego, a na obszarze województwa śląskiego — dyrektora policji; przez wojewódzką władzę administracji ogólnej należy rozumieć także wojewodę śląskiego.

Art. 62. Wykonanie niniejszego prawa i wydanie w tym celu potrzebnych rozporządzeń wykonawczych porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 63. Prawo niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go stycznia 1933 r.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego prawa, tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach niem unormowanych, a w szczególności:

a) dekret o stowarzyszeniach z dnia 3 stycznia 1919 r. (Dz. P. P. P., Nr. 3, poz. 88);

b) tymczasowe przepisy o stowarzyszeniach i związkach z dnia 4/17 marca 1906 r., powołane w artykule 1 powyższego dekretu;

c) rozporządzenie Generalnego Komisarza Ziem Wschodnich o stowarzyszeniach z dniami 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z., Nr. 25, poz. 255);

d) ustawa o prawie stowarzyszenia się z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. u. p. austr., Nr. 134);

e) ustawa o stowarzyszeniach z dnia 19 kwietnia 1908 r. (Dz. ust. Rzeszy Niem., str. 151);

f) przepisy kodeksu cywilnego Rzeszy Niem., o ile odnoszą się do stowarzyszeń, uregulowanych niniejszym prawem;

g) ustawa z dnia 3 grudnia 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień o pracowniczych związkach zawodowych, względnie

o stowarzyszeniach, a mianowicie postanowień, dotyczących zreszenia się pracowników państwowych (Dz. U. R. P., Nr. 114, poz. 1012);

h) przepis pkt. c) art. 22 ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P., Nr. 92, poz. 726), co do rejestracji towarzystw i legalizacji ich statutów;

i) ustawa z dnia 4 lipca 1923 r. w sprawie zakładania filij przez związki zawodowe na terenie działania austriackiej ustawy o stowarzyszeniach z dnia 15 listopada 1867 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 134), oraz rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r. (Dz. U. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255). (Dz. U. R. P., Nr. 76, poz. 594).

Przepisy niniejszego prawa nie naruszają w niczem postanowień, zawartych w umowach międzynarodowych.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*.
Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*.

WARUNKI PRZYJĘCIA do Gimnazjum Rz.-Katolickiej Diecezji Pińskiej w Drohiczynie n/B.

Gimnazjum Męskie Rz.-Katolickiej Diecezji Pińskiej w Drohiczynie n/Bugiem przyjmuje uczniów do I-ej i II-ej klasy nowego ustroju oraz V-ej, VI-ej i VII-ej starego ustroju. Egzaminy wstępne na wiosnę odbędą się 20 czerwca. Uczniowie do I-ej klasy, o ile mają świadectwa z ukończenia sześciu oddziałów 7-klasowej Szkoły Powszechnej, zdają egzaminy: z polskiego z uwzględnieniem historii, z arytmetyki z uwzgl. geometrii i z geografii z uwzgl. przyrody, nie posiadający świadectwa zdają egzaminy ze wszystkich przedmiotów w zakresie sześciu oddziałów szkoły powszechnej. Za naukę płaci się miesięcznie po 25 zł., za internat stosownie do wymagań 35 zł. lub 60 zł. miesięcznie. Dojazd koleją do st. Siemiatycze, a stamtąd końmi 21 klm. do Drohiczyna n/B., albo do st. Siedlce a stamtąd autobusem w ciągu dwóch godzin, albo do st. Sokołów, a stamtąd autobusem w ciągu jednej godziny. Gimnazjum Katolickie razem z Małym Seminarjum. Miejscowość malownicza i zdrowotna.

Niema ujemnego wpływu wielkich miast. Wychowanie staranne katolickie i polskie. Zakład ma prawa gimnazjów państwowych.